

KOMISIJA ZA RAČUNOVODSTVO I REVIZIJU
BOSNE I HERCEGOVINE

ISPIT ZA STJECANJE PROFESIONALNOG ZVANJA
CERTIFICIRANI RAČUNOVOĐA
(ISPITNI TERMIN: NOVEMBAR/STUDENI 2025. GODINE)

PREDMET 5:
POSLOVNO PRAVO I POREZI

I – TEST PITANJA

- 1. Ako osnivačkim aktom društva sa ograničenom odgovornošću nije drugačije određeno, direktor ili upravni odbor nadležan je za:**
 - a) zastupanje društva i vođenje poslova društva u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i ugovorom članova društva
 - b) odobravanje finansijskih izvještaja i raspodjeli dobiti i načinu pokrića gubitaka, uključujući i određivanje dana sticanja prava na učešće u dobiti i dana isplate učešća u dobiti članovima društva
 - c) sazivanje sjednica skupštine članova društva i utvrđivanje prijedloga dnevnog reda
 - d) povećanje i smanjenje osnovnog kapitala društva, stjecanje vlastitih udjela i povlačenje i poništenje udjela, kao i za emisiju vrijednosnih papira
- 2. Devizno tržište čine svi poslovi kupovine i prodaje deviza i efektivnog stranog novca koji se vrše neposredno:**
 - a) između ovlaštenih banaka, odnosno banaka i rezidenata, kao i između ovlaštenih banaka, odnosno banaka i nerezidenata
 - b) između ovlaštenih banaka, odnosno banaka i rezidenata koji imaju ovlaštenje za obavljanje mjenjačkih poslova
 - c) između ovlaštenih banaka koje kupuju i prodaju devize i strane gotovine izvan deviznog tržišta
 - d) ništa od navedenog
- 3. Načelo ekonomičnosti, u smislu Zakona o stečaju, predstavlja:**
 - a) grupno i srazmjerno namirenje stečajnih povjerilaca, u skladu sa zakonom o stečaju
 - b) osiguravanje jednakog tretmana i ravnopravan položaj povjerilaca istog isplatnog reda
 - c) kolektivno i srazmjerno namirenje stečajnih povjerilaca, u skladu sa zakonom o stečaju
 - d) omogućavanje ostvarivanja najveće moguće vrijednosti imovine dužnika u postupku restrukturiranja i stečajnog dužnika i najvećeg mogućeg stepena namirenja povjerilaca u što kraćem vremenu i sa što manje troškova
- 4. Prema odredbama Zakona o privrednim društvima, dioničko društvo, između ostalog, prestaje:**
 - a) neobavljanjem poslova neprekidno u periodu od dvije godine
 - b) odlukom ortaka o prestanku
 - c) pravnosnažnom odlukom skupštine dioničara
 - d) stečajem

5. Pod sumnjivom transakcijom, u smislu odredbi Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti BiH, smatra se:

- a) bilo kakvo primanje, davanje, čuvanje, razmjena, prijenos, raspolaganje ili drugo rukovanje sredstvima ili drugom imovinom od strane obveznika, uključujući i gotovinsku transakciju te omogućavanje raspolaganja sefom
- b) svaka pokušana ili obavljena gotovinska i bezgotovinska transakcija, bez obzira na njenu vrijednost i način obavljanja, ako je ispunjen jedan ili više sljedećih razloga (obveznik zna, sumnja ili ima opravdane razloge za sumnju da transakcija uključuje sredstva proizašla iz kriminalne aktivnosti ili je povezana s finansiranjem terorističkih aktivnosti; indikatori za prepoznavanje sumnjivih transakcija, sredstava i lica upućuju na to da postoje razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti; transakcija odgovara tipologijama ili trendovima pranja novca ili finansiranja terorističkih aktivnosti i/ili kada obveznik procijeni da u vezi s transakcijom, sredstvima ili klijentom postoje i drugi razlozi za sumnju na pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti
- c) dvije ili više transakcija koje potiču s računa ili su usmjerene na račun pravnog ili fizičkog lica, a gdje je iznos pojedinačnih transakcija ispod iznosa potrebnog za identifikaciju i izvještavanje prema odredbama ovog zakona, ali koje zajedno prekoračuju iznos od 30.000 KM i mogu se smatrati međusobno povezanim zbog perioda u kojem su izvršene, zbog primaoca ili nalogodavca transakcije, načina obavljanja transakcija, razloga zbog kojeg su transakcije izvršene ili drugih faktora na osnovu kojih se transakcije mogu smatrati povezanim
- d) transakcija koja se ne obavlja u okviru uspostavljenog poslovnog odnosa

6. Shodno odredbama Zakona o obligacionim odnosima, u slučaju kad je ugovor zaključen prema unaprijed odštampanom sadržaju, ili kad je ugovor bio na drugi način pripremljen i predložen od jedne ugovorne strane, nejasne odredbe tumače se:

- a) u korist druge strane
- b) u korist strane koja je pripremila i predložila ugovor
- c) u korist obje strane
- d) bez favorizovanja bilo koje strane

7. Shodno odredbama Zakona o likvidacionom postupku, organi likvidacionog postupka su:

- a) skupština povjerenika
- b) likvidacioni upravnik (likvidator)
- c) likvidacioni sudija
- d) odbor povjerenika

8. Obavezi obračunavanja i plaćanja poreza na dohodak ne podliježu:

- a) rezidenti BiH za dohodak ostvaren u Republici Srpskoj, Federaciji BiH, Brčko Distriktu BiH ili drugoj državi
- b) nerezidenti za dohodak ostvaren u Bosni i Hercegovini
- c) funkcioneri i stručnjaci programa za tehničku pomoć Organizacije ujedinjenih nacija i njenih specijalizovanih agencija
- d) šefovi stranih konzulata i konzularni funkcioneri ovlašteni da obavljaju konzularne funkcije i članovi njihovih domaćinstava, ukoliko nisu državljani Bosne i Hercegovine

9. Porez po odbitku plaća se na sljedeće isplate prihoda nerezidentu:

- a) dividende i udjele u dobiti
- b) za zakup pokretne imovine
- c) kamate po kreditima za nabavku proizvodne opreme
- d) naknade po osnovu autorskog prava i srodnih prava i prava intelektualne svojine (prava na reprodukciju književnih, umjetničkih, naučnih i kinematografskih djela, patente, licence, prava na upotrebu imena, dizajn, model, zaštitni znak, nacrt, plan i druga slična prava)

10. Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje BiH može tražiti bankarsku garanciju kako bi osigurala odgođeno plaćanje iznosa duga po osnovu indirektnog poreza. Kada je dužnikova nemogućnost dobijanja bankarske garancije opravdana, Uprava za indirektno/neizravno oporezivanje BiH može prihvatiti, kao vrstu garancije:

- a) hipoteku
- b) zalog sa ili bez izmještanja pokretne imovine
- c) dobrovoljnu i zajedničku garanciju trećih lica
- d) ništa od navedenog

11. Kod dioničkih društava i društava sa ograničenom odgovornošću, skupština društva je nadležna za:

- a) predlaganje godišnjeg finansijskog izvještaja društva
- b) usvajanje godišnjeg finansijskog izvještaja društva
- c) predlaganje odluke o rasporedu dobiti, odnosno načinu pokrića gubitka
- d) odlučivanje o rasporedu dobiti, odnosno načinu pokrića gubitka

12. Prema Zakonu o obligacionim odnosima, dužnik može prebiti (kompenzirati) potraživanje koje ima prema vjerovniku sa onim što ovaj potražuje od njega, ako:

- a) oba potraživanja glase na novac ili druge zamjenjive stvari istog roda
- b) oba potraživanja glase na novac ili druge zamjenjive stvari istog roda i iste kakvoće
- c) oba potraživanja glase na novac ili druge zamjenjive stvari istog roda i iste kakvoće i ako su oba dospjela
- d) ništa od prethodno navedenog

13. Obveznici provođenja mjera za otkrivanje i sprječavanje pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti u skladu sa zakonom su:

- a) banke
- b) računovođe
- c) revizori
- d) pravna i fizička lica koja obavljaju usluge poreznog savjetovanja

14. Prema Zakonu o PDV-u u BiH, nultom stopom oporezuje se:

- a) promet nepokretne imovine
- b) promet finansijskih usluga
- c) uvoz dobara
- d) izvoz dobara

15. Prema Zakonu o PDV-u u BiH, obveznik može ostvariti pravo na odbitak ulaznog poreza na:

- a) nabavku električne energije za potrebe proizvodnog postrojenja
- b) nabavku sirovina i materijala za obavljanje svoje poslovne djelatnosti
- c) nabavku teretnih vozila za obavljanje svoje poslovne djelatnosti
- d) nabavku putničkih automobila, osim ako ta prijevozna sredstva koristi isključivo za obavljanje svoje poslovne djelatnosti

16. Poduzeće prodaje poslovni prostor za koji je prilikom nabavke koristilo odbitak ulaznog PDV-a. Poslovni prostor se prodaje istekom 8 godine od perioda nabavke istog. Porezni obveznik prilikom prodaje poslovnog prostora:

- a) ima obavezu obračunati i iskazati PDV na poreznom računu
- b) ima obavezu izvršiti ispravku srazmjernog dijela korištenog odbitka ulaznog PDV-a
- c) nema obavezu obračunati i iskazati PDV na poreznom računu
- d) nema obavezu izvršiti ispravku odbitka ulaznog PDV-a

17. Prema Zakonu o PDV-u, posebna shema za naplatu PDV-a na promet povezan sa građevinskim radovima primjenjuje se na promet građevinskih radova nastao:

- a) između investitora i izvođača radova
- b) između investitora i kooperanta
- c) između izvođača radova i kooperanta
- d) u svim prethodno navedenim situacijama (odnosima)

18. Porezno priznatim rashodima prema zakonu o porezu na dobit smatraju se:

- a) rashodi plaća na koje su obračunati pripadajući porezi i doprinosi
- b) rashodi na ime plaćenog poreza na dobit
- c) rashodi donacija nepovezanim licima do visine do 3% ukupnog prihoda
- d) rashodi nastali na ime evidentiranja zaliha u iznosima iskazanim primjenom metode prosječne nabavne cijene

19. Osnovicu poreza na dohodak predstavlja razlika između ukupnih oporezivih prihoda stečenih u jednom poreznom razdoblju i ukupnih odbitaka koji se mogu priznati u vezi sa stjecanjem tog prihoda. Pri tome, prihodi i rashodi na osnovu kojih se izračunava oporezivi dohodak utvrđuju se prema:

- a) načelu nastanka događaja
- b) načelu neograničenog poslovanja
- c) načelu blagajne
- d) ništa od prethodno navedenog

20. Ukoliko neto plaća iznosi 1.000,00 KM, obavezni doprinosi iz plaće iznose 484,22 KM, a porez na dohodak 77,78 KM, koliko iznosi bruto plaća:

- a) 1.077,78 KM
- b) 1.484,22 KM
- c) 1.562,00 KM
- d) 1.726,00 KM

II – ZADACI I ESEJI

Zadatak broj 1

U jednom poreznom periodu privredno društvo, koje je PDV obveznik, prema podacima iz KIF-a ispostavilo je izlazne račune sa PDV-om u ukupnoj vrijednosti od 351.000 KM.

Pored toga društvo je ispostavilo i jedan interni PDV račun na ukupnu vrijednost od 8.775 KM.

U istom poreznom periodu društvo je izvršilo uvoz teretnog vozila. Teretno vozilo je namijenjeno obavljanju djelatnosti transporta robe. Ukupna vrijednost uvezenog teretnog vozila sa PDV-om je 111.150 KM.

U istom poreznom periodu privredno društvo je nabavilo robu za dalju prodaju u vrijednosti od 175.500 KM sa PDV-om.

Ukupna vrijednost ostalih isporuka – dobavljača PDV obveznika za dobra i usluge koje će se koristiti u poslovne svrhe u istom poreznom periodu, uključujući i PDV, iznosila je 87.750 KM.

Izračunajte iznos koji će obveznik iskazati u poreznoj prijavi na rednom broju 51 – PDV obračunat na izlaze, rednom broju 61 – Ulazni PDV i rednom broju 71 – Iznos PDV-a za uplatu/povrat.

Zadatak broj 2

Porezni obveznik PDV-a društvo «A» je u periodu 1.I.-31.I.20x4. godine imalo sljedeće isporuke i nabavke dobara i usluga, i to:

- Pružilo je usluge zakupa poslovnog prostora koji se nalazi u Njemačkoj, poduzeću sa sjedištem u Sloveniji, u iznosu od 2.000 KM (bez PDV-a).
- Izvezlo je robe iz BiH u iznosu od 100.000 KM (bez PDV-a).
- Prodalo je putnički automobil (na koji nije korišten odbitak ulaznog PDV-a prilikom nabave) u iznosu od 30.000 KM (bez PDV-a).
- Primilo je usluge servisa opreme koje je pružilo preuzeće «Alfa» Zagreb iz Republike Hrvatske (RH). Usluge su pružene na teritoriju BiH, a poduzeće «Alfa» Zagreb je ispostavilo račun za pružene usluge servisa opreme na iznos od 5.112,91 EUR bez PDV-a (čija je protuvrijednost 10.000 KM), s pozivom na član zakona o PDV-u u RH da se usluge oporezuju prema mjestu gdje usluga stvarno izvršena.
- Nabavilo je robe za potrebe dalje prodaje u iznosu od 35.100 KM (30.000 KM plus 5.100 KM PDV-a).
- Primilo je usluga (struja, pošta, telefon) za poslovne potrebe u iznosu od 23.400 KM (20.000 KM plus 3.400 KM PDV-a).
- Nabavilo je gorivo za putnička vozila u iznosu 2.340 KM (2.000 KM plus 340 KM PDV-a).
- Nabavilo je dobra za topli obrok i ishranu zaposlenika na radu u iznosu 5.850 KM (5.000 KM plus 850 KM PDV-a).

Pitanja:

- a) Koliko iznosi obračunati izlazni PDV za porezni period 1.1.-31.1.20x4. godine? (4 boda)
- b) Koliko iznosi ulazni PDV na koji porezni obveznik ima pravo na odbitak za porezni period 1.1.-31.1.20x4. godine? (3 boda)
- c) Da li je porezni obveznik iskazao poreznu obavezu ili poreznu pretplatu za porezni period 1.1.-31.1.20x4. godine i u kojem iznosu? (4 boda)
- d) Da li porezni obveznik ima obavezu plaćanja PDV-a ili porezni kredit sa stanjem na dan 31.1.20x4. godine i u kojem iznosu ukupno? (4 boda)

Esej broj 1

Objasnite suštinu naknade materijalne štete sa aspekta odredbi Zakona o obligacionim odnosima (pojam, obim naknade materijalne štete, posebno o naknadi materijalne štete u slučaju smrti, tjelesne povrede i oštećenja zdravlja, posebno o naknadi materijalne štete u slučaju povrede časti i širenja neistinitih navoda).

Esej broj 2

Nadležnosti organa upravljanja kod dioničkih društava u pogledu odlučivanja o finansijskim izvještajima (*uprava, odbor za reviziju, skupština društva, nadzorni odbor*).